

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marțea, Joi și Sâmbăta.

ABONAMENTUL.

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipografiei arhiepiscopale, Sibiu, str. măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegrafului Român”, strada măcelarilor nr. 34.
Epistole nefrancate se refuză. Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE.

Pentru odată 14 fl., — de douăori 24 fl., — de trei ori 30 fl.
rândul cu litere garmond.

Vorbe dulci.

Sibiu, 29 Iunie n.

Expoziția românească din București ne dă prilej să cetim zi de zi pe paginile ziarelor maghiare cuvinte, cari ne trezesc o dreaptă uimire. Și într'un colț al cugetului nostru se războiesc două oștiri de idei: să credem acelor dulci și serene mărturisiri, ori să le conziderăm numai niște palavre amețitoare?

De ne-ar spune convingerea noastră, că ele sunt izvorâte din sinceritatea sufletului stăpânilor acestei țări, le-am lua de bani buni, dar mărturia trecutului, care ne arată sinceritatea acestora în colorii negre pentru noi, ne face să nu putem înțelege limpede tămâierile de cari ne împărtășește tot acea hârtie eșită de sub teascurile tiparului, care zi de zi făcea spume în potruva noastră, spulberă fulgere asupra capului nostru și propagă cuvântul peirii acestui neam „răzvrăților”.

Din prilejul acestei expoziții au înregistrat foile maghiare multe laude la adresa României și a neamului nostru preste tot.

Intr'un număr mai proaspăt al unui ziar de frunte din capitală face tot asemenea declarații unul dintre bărbații cu deosebită greutate de cuvânt în cercurile înalte ale Budapestei.

Iată câteva spicuri din zisele acestui fruntaș maghiar:

„Ungaria are în România mari interese economice și politice. România e vecinul nostru de care ne leagă firele evenimentelor istorice din trecut. Neamul român icuit între slavi, are să poarte aproape aceiași luptă pentru independență ca și Ungaria și susținerea independenței de stat a României zace în tot cazul în interesul Ungariei... Din punct de vedere economic... Ungaria ar afla în România o piață prielnică exportului său. Indesebi

industria din Ardeal ar fi chemată să-și caute teren în România... Economii, industriași și negustorii maghiari au simțit, că este necesar să folosească acest prilej, de a arăta dezvoltarea noastră economică și prin atingere personală să tâmpim vrășmașiile meșteșugite între aceste două state.”

Fruntașul, care a condus delegația maghiară a pavilionului maghiar înșiră apoi toate greutățile, ce au avut să întâmpine Maghiarii la expoziția din București; munca înceată, mânia naturii, lipsa de parale, dar mai presus de toate grea i-a fost lupta în potruva curentului pornit de Lueger în potruva Ungariei.

„Dar — continuă fruntașul — cu toate aceste greutăți putem privi cu adâncă mulțămire la succesele izbândite în București. Înțeleptul rege, avântata regină, guvernul, toate elementele societății române, precum în prima linie presa română, s'a purtat față de noi cu cea mai mare cinste și nobil simț de prevenire...”

Rolul lui Lueger în București îl descrie în colorii exagerării, că totul ar fi fost mult mai rece și mai nesatisfăcător planurilor lui Lueger, decât cum a fost trimbițat de ziare. Iar la urmă încheie cu concluzia:

„Ungaria are interes să cunoască (!) dezvoltarea, cultura și instituțiile României, ca stat vecin și să caute să spulbere neînțelegerile adeseori meșteșugite între aceste două popoare. În schimb și noi putem învăța dela cei din România, indeosebi aceea, că o națiune relativ mică în ce chip știe izbuti să creeze un stat independent, să dea avânt așezămintelor sale și să-și apere interesele sale pe calea politice economice. E în interesul țării noastre, ca nu numai economii, negustorii și industriași nostri, dar și politicienii să cerceteze expoziția din București.”

Da, ar fi de dorit ca domni din casa țării cari învârt roatele politice acolo pe scaunele de catifea să arunce o privire în țesăturile, în obiectele modeste, dar artistice, în cari e intrupat sufletul poporului nostru, să le vadă și să înțeleagă, că sub căciula de oae a acestui popor zace spuza unor idei mari, cari vor ridică acest popor la treapta de care este vrednic. Să înțeleagă, că e bine să caute pretinția acestui popor și să spulbere gărgăunii ideii utopice de stat unilateral, cloceți în redacțiile ziarelor din capitală.

Să vină și să ne cunoască poporul și neamul și atunci ne pot înțelege și justele aspirații. Iar atunci, când ne vor cunoaște pe deplin, vor spulberă pe meșteșugitorii neînțelegerilor din această țeară și numai atunci se va sălășlui între neamurile acestui stat pacea și traiul în frățietate.

Curentele anticreștine.

De prof. sem. Dr. Nic. Bălan.

I.

Impăratul de astăzi al Germaniei, void să caracterizeze semnatura vremilor noastre și să arete poporului său calea drepte propășiri, i-a dat unui pictor și profesor renumit (cu numele Knarkfuss) ideea pentru două tablouri simbolice, cari la timpul lor au produs senzație mare. Unul dintre acele tablouri, care ne interesează pe noi aici, ne înfățișează în partea dinainte, pe un loc ridicat de-a stânga, mai multe figuri de femei gata de luptă. În fața acelor figuri cari reprezintă popoarele Europei pășeste într'o ținută energică: un ânger, cu ochi schânteitori și cu o sabie strălucitoare în mână și vestește signalul de luptă: „popoare ale Europei, păziți-vă bunurile cele mai scumpe!” — cuvinte, cari sunt scrise în josul tabloului. Cari sunt acele bunuri, ne spune câmpia înfloritoare din partea de mijloc a tabloului, câmpie împopulată cu orașe și sate, din cari se înalță în lumina soarelui biserici cu turnuri mărețe — simboale ale binecuvântărilor culturii creștine. În partea

dindărăt a tabloului, din mijlocul unor nouri întunecoși se zărește ivindu-se cu o față încruntată — figura lui Buddha, care ca întemeietor al unei religii inferioare, ba dupăcum susțin unii scriitori chiar lipsită de credința în Dumnezeu și cu o concepție quietistă-pesimistă despre viață, ce n'are nici înrudire cu creștinismul¹⁾ — cu dreptul poate fi luat ca simbol al indiferentismului religios și al ateismului zilelor noastre — dușmanii de moarte ai culturii creștine.

Icoană eloquentă este aceasta! Ea vrea să signalizeze celor ce poartă în suflet spiritul lui Christos, o primejdie ce s'a apropiat deja. Ea vrea să grăiască celor ce zace la inimă cauza creștinismului și printr'insul binele obștesc, despre o luptă încinsă între cultura creștină, clădită pe credința lui Dumnezeu, pe cele mai adânci fundamente morale și pusă sub paza și pavăza bisericii — și între acele curente din ziua de azi, cari disprețuind religionea și biserica, amenință cu pierzare cele mai ideale bunuri ale societății.

Nu este nouă această luptă, căci a fost purtată și în vremile de mai înainte, astăzi însă a luat o formă mai acută, un caracter mai amenințător și a pătruns în cercuri mai largi.

Curentele ostile religiei și culturii creștine pășesc la începutul evului nou cu rezerve și cu multă sfială. Primul pas mai hotărât pe calea ce se depărtă dela spiritul vieții și al culturii creștine l-a făcut deizmul englez în veacul al 17-lea și al 18-lea. Deizmul ne prezintă încercarea de a înlocui creștinismul pozitiv întemeiat pe revelațiunea istorică, prin așa numita *religiune naturală*. Această religione, care de fapt n'a existat nici când în istoria omenimii, avea să conțină numai acele învățături, pe cari le poate argumenta rațiunea sănătoasă a omului (common sense) prin propriile sale puteri și despre cari se crede, că se găsesc în conținutul tuturor religiunilor. Unul dintre cei dintâi dești, lordul *Herbert de Cherbury*, a stabilit cu totul cinci articoli de credință ai

¹⁾ Deși unii filozofi germani, cari au transportat buddhismul și în Europa, l-au pus în urma unei idiosincrasii morbide, pe aceiași treaptă cu creștinismul.

FOIȘOARĂ.

Mântuirea prin Cristos.

Omul, coroana făpturilor, este intruparea tuturor darurilor atotbunătății dumnezeiești. El este ființa, care prin anumite calități interne spirituale devine stăpânul lumii văzute, după asemănarea lui Dzeu. Omul este punctul, în care se concentrează razele convergente ale întregului univers. El este o recapitulare a lumii, — un microcosm în macrocosm.

În consecința superiorității ființei lui, Creatorul a sădit în el nobilele sentimente ale *religiozității* și *moralității*, prin ce-l ridică pe treapta cea mai înaltă din scara vietăților văzute. Aceste două sentimente le-a sădit Atotbunul în natura omului chiar dela început, în favorul cărui fapt militează univerezalitatea acestor două sentimente.

Nu există adevărat popor, societate, ba chiar singuratic individ, la care să nu se manifeste aceste nobile daruri dumnezeiești, între cari există legătura cauzei cu efec-

tul. Conștiința morală și religioasă e tot așa de veche ca și originea omului.

E fapt incontestabil, că fericirea omului a depins și depinde în mod absolut numai dela claritatea și intențitatea acestor două daruri mari: *religiozitate și moralitate*. Până când aceste sunt în lumină, până când nu sunt înăbușite de duhul necredinții și de ceața întunerecului, până atunci omul se simte în o apropiată legătură cu Dzeu, se simte stăpân peste acul vrăjmașului patimilor, — și se simte fericit. Indată ce însă intențitatea și forța de viață a acestor nobile sentimente slăbește, dispere, se perde și fericirea, cum s'a întâmplat aceasta cu strămoșii noștri Adam și Eva. Omul adevărat prin păcat s'a perdut starea sufletească, în care se simțea fericit, s'a perdut Edemul, — i-a dispărut fericirea, după care veacuri de arândul s'a nuzit ca s'o câștige și să se mântue de acul morții.

În cursul acestei nizuințe cele două sentimente au luat diferite forme și aspecte, după cum ne arată istoria omenimii.

Cauza acestei fapt este a se căuta, parte în concepția individuală a singura-

ticilor indivizi, parte în starea socială-culturală a popoarelor. Nu fără influință a rămas și felul guvernării, împrejurările topografice și climatice. Fără îndoială, cea mai mare influință asupra formei de manifestare a acestor două sentimente au avut o legislatorii, filozofii, poeții și preoții, cari prin scrierile lor au influențat mult puțin, direct și indirect asupra conștiinții și rațiunii omului.

Spiritul scrutător al omului s'a încercat din răspuțeri să afle modalitățile de a ajunge la o stare de fericire socială, reclamată de o necesitate psihică a ființei omeniești. Legile, normele și căile create de mântuitoare de starea nefavorabilă în care se află omul, diferă după cum diferă și concepția ce a avut-o despre divinitate, originea omului și scopul lui pe acest pământ. Așa vedem la unele popoare corupție morală, la cele mai multe falzitate în modul de privire a moralității, la unele o morală mai corăspunzătoare demnității omului, ca ființă rațională; iar la altele o lipsă totală a moralității. Zadarnică însă a fost toată truda omului de a se regenera și mântui din noianul rătăcirilor mortifere, în care s'a scufundat; zadarnică și

încercarea spiritelor filozofice, ivite în cursul veacurilor, de a reînoi natura stricată a omului prin diferite sisteme filozofice-etice.

Mulți filozofi ai anticității, ce-i adevărat, propagau o morală, care privită din punct de vedere creștinesc era curată, dar lipsită în ființa ei de orice putere obligatoare. Principiile de morală ale endaimonistului Democrit (460—360) deși mai curate ca ale altor filozofi, erau obscure, pentru care cauză (el) e și numit „întunecatul” (*ὄσζορευός*). Lumea trebuie să fie mai filozofică decât el ca așa să l poată înțelege. Multele principii de morală ale lui Socrate, cari erau regule de aur, au fost întunecate și umbrite de o viață destrăbălată ce o practică și recomandă.

Convenirea cu femeie publice el o recomandă învățăcelilor sei, ba chiar îi conducea la o femeie frumoasă destrăbălată — la Theodota.

Certele, disputele ivite între sectele diferite, ce se ridicau în filozofia abia înjghebată a anticității, aduce omenimea într'o nedumerire, neștiind pe partea cărora e adevărul. Neînțelegeri și contraste mari erau în ceea ce privește originea și ființa

religiunii naturale: 1. Existența lui Dumnezeu. 2. Datorința omului de a-i servi și de a-l adora prin 3. Virtute și pietate, ori prin 4. Căință și îndreptare și în fine 5. Credința într-o viață și răsplată viitoare. La aceste cinci doctrinale a fost redusă întreaga religioasă. O revelațiune a lui Dumnezeu în istoria omenimii pentru mântuirea ei nu există, pentru că Dumnezeu după fapta creațiunii și-a zisat activitatea față de lume și nu mai întrevine în procesul ei de dezvoltare.¹⁾

Astfel au tras deștii la indoială realitatea revelațiunii divine, cuprinsul pozitiv și caracterul supranatural, cu un cuvânt ființa proprie a religiunii creștine. Dar aceste atacuri îndreptate împotriva creștinismului au întâmpinat o opoziție puternică, ce venia din partea clerului cult de pe acele vremuri, care a combătut deismul în nenumărate scrieri și astfel i-au oprit intrarea în cercurile mai largi ale poporului.²⁾ Direcția naturalistă, ce s'a ivit în Anglia, s'a dezvoltat în empirismul noetic al lui John Locke, († 1704) și a sfârșit cu scepticismul lui David Hume († 1776).

Din Anglia a trecut direcția empirică naturalistă pe continentul Europei și a prins rădăcini mai întâi în Franța. Aici a luat în curând o formă imorală și ateistă fiind alimentată în pământul unui epicureism frivol, care proclamase plăcerea senzuală de supremul princip al vieții. Bazele teoretice ale acestei concepții morale sau mai bine zis imorale le-a pus Condillac († 1780), care a negat din empirismul lui Locke realitatea experienței interne (reflexiunea) în procesul de cunoaștere al omului și a recunoscut numai experiența externă (senzația) de unicul izvor noetic. Din acest senzualism noetic al lui Condillac, care s'a sfârșit totuși a nega existența lui Dumnezeu, a scos scriitorul Helvetius³⁾ († 1771) consecvențele morale pentru viața practică. Plăcerea senzuală — zice el — este acel factor, care determină întru toate voința omului și interesul sau egoismul este suprema lege, care stăpânește și dirige toate faptele lui. Aceste idei epicureice le-a combătut într-o formă frumoasă și atrăgătoare Jean Jacques Rousseau, († 1778), un bărbat credincios și cu simțiri nobile, care a recunoscut adevărații măreția creștinismului, frumuseța sfintei Scripturi și superioritatea persoanei Mântuitorului, deși nu a acceptat creștinismul după cuprinsul său pozitiv.

¹⁾ În filozofia antică au învățat Epicurii, că nu este demon de zăi să se intereseze de soarea lumii și a oamenilor, pentru că și-ar conturbă fericirea olimpică.

²⁾ Apărătorii creștinismului au avut o deosebită satisfacție, că cei mai luminați bărbați de atunci: Francis Bacon, John Newton, Rich. Bentley ș. a. țineau la creștinism cu toată tăria.

³⁾ Lehrbuch der Gesch. der Philosophie, W. Windelband. 1903. p. 365 seq.

sufletului. Așa unii ca Democrit ziceau, că sufletul omenesc e foc, alții ca Erac lit, că este mișcare; iar stoicii în frunte cu Zenon ziceau, că este aer. Apoi unii ziceau că e muritor iar alții că e nemuritor și mulți îl descompuneau în atomi. Multe contraste sunt în ceea ce privește virtutea, fericirea, binele și răul, justul și nejustul. Ceeace la un filozof e virtute, la altul e fărădelege. Antisten în continuu vorbea de virtute, dar ne spunea, că cei-virtutea și cari sunt bazele ei.

Fericirea unii o aflăm în umor, alții în lipsa de suferințe, apoi unii în înfrânarea poftelor senzuale, pe când alții în satisfacerea a cât de multe plăceri. Socrate identifică binele cu frumosul și cu ceea ce e priincios. Epicur confundă dreptul cu ceea ce e folositor.

Aristotel recomandă să facem binele, dar nu clarifică precis ce i binele. Ideile și principiile morale curate, ce mai licăreau ca nește raze palide din ideile și credințele unor filozofi sunt întunecate de vâlul principiilor rele și condamnable, ce le propagau alți filozofi. Deși unii condamnă furtul, dar cei mai mulți îl aprobă, socotindu-l o profesie, ca Solon.

Un mai mare succes n'a avut omul

Prin învățătura sa despre bunătatea primordială a firii omenesci s'a îndreptat împotriva doctrinei creștine despre păcat, care formează presupunerea operei de mântuire — iar prin visul său după starea naturală a omenimii, dela care așteptă vindecarea societății de toate relele ce o bântuiau, a nesocotit toți factorii și toată dezvoltarea istorică a omenimii. Nici Voltaire († 1778), contemporanul lui Rousseau și scriitor de mare influență asupra timpului său, nu a negat existența lui Dumnezeu¹⁾, dar s'a năpustit asupra credinții și a bisericii creștine cu tot veninul sarcasmului său ascuțit²⁾ și s'a crezut în drept a prezice zdrobirea puterii de stăpânire a lui Cristos asupra sufletelor în cele mai apropiate veacuri.

Prin activitatea literară a Enciclopediștilor francezi a trecut deismul și direcția empirică în cel mai cras materialism și în cel mai declarat ateism, care nu s'a sfârșit a accepta toate consecvențele dezastruoase pentru viața practică. Omul e compus numai din materie, cugetarea și voința sunt mișcări ale atomilor creierului, despre un princip spiritual în om, despre suflet, nici nu poate fi vorba, pentru că existența întreagă se reduce la materie și la mișcările ei. Existența lui Dumnezeu este o chimera, credința în nemurirea sufletului o ipoteză ne bună, care înspăimântă pe om, libertatea voinții este o amăgire de sine. Egoismul, „binepriceputul interes“, este singurul princip al tuturor lucrărilor omului; câștigul și folosul unicul criter al adevărului; societatea omenescă întreagă se întemeiază pe un sistem de interese reciproce. Aceste idei au fost cuprinse într'un sistem în scrierea: „Système de la Nature“, care a fost publicată în Londra la anul 1770 sub pseudonimul Mirabaud, sub care se ascunde baronul Holbach († 1789). Dar urmările lor n'au întârziat a se arăta. Cruzimile și atrocitățile revoluției franceze ne dau cea mai luminoasă dovadă cât de departe pot merge pornirile animalice în om dacă nu sunt stăpânite de puterea binefăcătoare a religiei. Până astăzi se văd urmările acelor idei la poporul francez, care își face titlu de glorie din necredința cel caracterizează.

O propunere.

„Asociațiunea pentru literatura și cultura poporului român“ își dă toată simlînța de a încuraja poporul la cetire, în care scop în tot anul împarte gratuit între popor, în partea unde 'și are adunarea generală, cărți de feliurit conținut. — Modul acesta de procedură e recunoscut de foarte practic și cei ce se împărtășesc

¹⁾ Dela el au rămas machiavelicele cuvinte, că dacă nu ar există Dumnezeu, ar trebui inventat.

²⁾ Deviza sa era: „Ecrasez l'infâme!“ adică biserica.

nici ca legislator în nizuința sa spre mântuire. Legile vestitului Lycurg oare ce rezultate au avut pentru Spartani? A format din ei un popor, națiune cu inimă și minte? Nu, ci numai niște puternici, dar cruzi militari. Cele mai mari cruzimi le făceau acasă și în războiu

Au fost viteji dar neciopliți la minte și la inimă. Viclenia și nedreptatea îi stăpâna.

Spiritul omului, dornic vecinic de progres cu toate zbuiciumările și sfortările sale n'a putut ajunge la o stabilitate deplină în determinarea normelor și căilor ducătoare la mântuire. Nu, căci sufletul omenimei era închis în iadul necredinții, și al stricăciunii, iar trupul ei era încătușat în legăturile patimilor și poftelor rele. O putere divină, ceva revelat, trebuia să regenereze omenimea. Era lipsă de învățături și principii de viață, cari prin curăția și sublimitatea lor să atingă în mod binefăcător și cele mai fine coarde ale inimii omului, să pătrună adânc în cele mai mici crețe ale sufletului și minții omenesci și cu o forță irezistibilă să-l depărteze dela abizul peirii.

Acea forță divină, acea putere care fost'a chemată să regenereze natura stri-

de acel favor, binecuvintează pe conducătorii numitei instituțiuni.

Se apropie timpul, când „Asociațiunea“ își va ține și în anul acesta adunarea generală, unde ar fi locul, ca prin oameni competenți să se pună pe tapet ideea compunerii unei cărți care ar contribui foarte mult la ridicarea poporului nostru agricol.

Poporul român de ambele confesiuni ține și trebuie să țină foarte mult la posturi, căci îndată ce postul va fi de Români abandonat, legea strămoșească slăbește, simțul religios — moral ar scădea, și desnaționalizarea mai ușor poate să se ivească la început ici-colea, și cu timpul s'ar lăși tot mai tare. Dacă poporul român nu ar fi ținut cu atâta tărie la post, de mult nu ar mai exista. Postul a fost zidul cel puternic al Românului, care l-a apărut de desnaționalizare și l'ține strâns pe lângă religia, în care s'a pomenit.

Mulți Români însă dintre poporul agricol, ba mai toți din clasa de mijloc, meseriașii, au părăsit și părăsesc mâncările de post simplu din motivul, că femeile nu știu găti mâncările de post, așa ca să aibă gustul necesar. Fierb mazăre, fasole, pun ceapa, ridichea, crastaveții, — când îi au pe masă, și afară de acestea apoi mai că nu mai știe biata țărăncă pregăti mâncare de post. Și așa nu e de mirat, că omul muncitor mănâncă, mai pe ascuns, — cum poate în zile de post câte o bucată de dulce, ca să poată lucra la sapă, coasă, plug și la grelele sale ocupațiuni de tot felul.

O carte ne trebuie deci, care ar descrie în mod scurt, precis și în termeni cât mai populari, cum au a se pregăti mâncările de post din cerealele, legumele, peștele etc., ce le poate avea întotdeauna țărâna română la dispoziție, care cărticică să aibă un preț cât mai ieftin, pentru că fiecare aduce folos material și moral mult mai mare decât ori ce altă lectură.

În cărticica aceea s'ar putea spune, cum are țărâna Română să 'și țină culina în curățenie, cum are să pună pe masă, ce fel de mâncări de post ar fi mai recomandabile sănătății la dejun, prânz și cină.

În zilele de dulce tot mai merge la casele, unde vacile cu lapte, gămile ouă, oile cu brânză mai dau ajutorul trebuincios la schimbarea bucatelor; dar totuși și pentru mâncările de dulce, mai simple, încă s'ar putea face o descriere amănunțită cu privire la gătitul lor.

Am avut ocazie a ceti cărți din ale bucătăriei, dar acelea nu s'au pentru popor, pentru că de o parte numirile bucatelor sunt neînțelese de femeile dela sate, iar de altă parte acele cărți, de conținut prea bogat, sunt prea scumpe, pentru că femeia dela sat să 'și le poată procura.

Eu aș crede, că dacă Asociațiunea ar afla omul măiestru în ale bucătăriei rurale, care ar fi în stare a compune o astfel de carte

caută a omenimii a și sosit la plinirea vremii. Și ea poartă un nume, înaintea căruia toate genialitățile se ofilesc, un nume, care a străbătut până și în cele mai labirintice văi ale pământului, un nume, pentru care mii de viteji au murit, un nume care a deșteptat în omenime după atâtea secole de amorțeală, un entuziasm sublim și necomparabil și acel nume este Isus Cristos.

Isus Cristos prin învățăturile și principiile sale, prin purtarea sa, ce corespunde celor ce învăță, în scurt timp birue. El stabilește clar, precis și sigur toate dorințele ce le are omul față de divinitate, care e temelia învățăturilor lui (Marc 12. 29—31); determină în mod solid, rezonabil și popular toate datorințele, ce le are omul față de familie, soț (Mat. 19. 5—7; Marc. 10. 11—13) copii, societate (Mat. 18. 5—11; I Tim 5. 4.), biserică și stat, față de stăpâni și stăpâniți, etc. (ep. pauline).

Învățăturilor sale le dă o așa formă încât sunt accesibile și celui ignorant, dar satisfac și mintea celui erudit. Duhul omenirii, care se află în o stare blazată în care se zămisleau gândiri sinistre și care ajunsese pe povârnișul scepticismului

de bucate simple țărănești, dar tot odată și gustoase, și Asociațiunea o ar pune sub tipar, apoi ar înscrie prețurile și învățătorimea ca să o împarta între popor, mii de exemplare să se treacă, și multe femei ar căpăta gust de cetire, iar bărbații muncitori mai cu voie ar lucra la înaintarea casei lor, brânzi fiind cu bucate mai cum să cade, și nunți ar izbucni de a mai alerga la crâmpe, ca să schiul să 'și recreeze puterile fatigate de greul muncii zilnice.

George Mănescu
preot ortodox.

NOUȚĂȚI

Parastas pentru Șaguna. Astăzi la orele 10 s'a oficiat parastas în catedrala din Sibiu, pentru odihna sufletului marelui Andreia Șaguna, prin Înaltpreasfințitul Domn Arhiepiscop și Metropolit Ioan Meșianu, azistat de P. C. Sa dl protodanșul, director seminarial Dr. Constantin R. Roșca, dl protopresbiter Ioan Făgăș și diaconii Dr. A. Crăciunescu și Vasile Stan.

Incheierea anului școlar s'a făcut astăzi la seminarul Andreian și la școala de teo. Vom da rapoart în numărul viitor.

Procesiune. Din comuna Cioara (tractul Sebeșului) ni se scrie, că la îndemnul preotului de acolo Const. Gancea poporul din jur a făcut o procesiune la „plășorul Cioarei“, la închinare a fost oarecând mănăstirea „Aftia“. În acest loc au ridicat credincioșii G. Dăian, Jacob Maierescu și N. Dăian o cruce mare și frumoasă sculptată și pictată sub un acoperământ în formă de cristă, pictat și acesta de talentatul tânăr Dionisie Păcurar, pictor în București și fiul preotului din Vinerea. Mănăstirea „Aftia“ atârândoare de măn. Cozia s'a desființat la 1788.

Poporul drept credințos a împodobit după puțină noul acoperământ în închinarea acelu locaș de închinare și au hotărât ca an de an să pelegrineze la acel loc, care cine știe câte zeci de ani, poate chiar veacuri, a fost închinat ciutirii tatălui din ceruri.

Prima procesiune s'a făcut a doua zi de Rusali anul acesta. Preotul G. Gancea din Cioara a fost însoțit de preotii Ion Radu din Tartăria și M. Vale din Păcurăreț, precum și de întreg poporul din aceste trei comune. La locul de pelegrină s'a făcut serviciu divin, s'a stropit poporul cu apă sfințită, iar preotul G. Gancea l'a ținut o predică instructivă.

E bine ca aceste obiceiuri strămoșești, chemate să contribuie la creșterea morală a poporului, să fie susținute și corect întrebunțate din partea celor căsătoriți.

Remaniere ministerială în România. Domnul Bădărău, ministru român de justiție a demisionat, iar în locul său a fost numit titular la justiția română domn Greceanu, senator.

și al desperării, acum își află mântuirea în Isus, fiul omului. El îl ridică din iadul rădăcirilor, ce aduc peire, îl ridică la o stare favorabilă înzestrării sale spre desăvârșirea biblică, îl hopintenează spre progres, făcându-l să despretuiască fatanerecul neștiinții. Îl scoate din iadul necredinții și al stricăciunii, afirmându-i porțile prin forța învățăturilor și principiilor, ce a propovăduit, oțagaș palmilor și poftelor rele le rupe prin făcerea luminii, ce arată calea adevărată; Adămi care trăia în generațiile următoare se desleagă din legătura patimilor și din stricăciunea e izbăvit. Cu moartea Sa Cristos a sfârșit moartea omenimii, care se manifestă în doctrina filozofică greșită; a căleat moartea, dând viață omenimii, că scris este „perde-voi teleleptanea, înteleptilor și nimici-voi știința cutindilor. (I Cor. I. 19).

Și iată, că doctrina lui Cristos nimește cerbicosul Iudaism și învinge îngâmfatul păgânism și se ridică ca o falnică regină în capul atelor învățături filozofice.

Prin învierea învățăturilor mântuitoare în conștiința omenimii moartea s'a căleat, iadul s'a prădat și omul e înviat

Pericolos pentru idee. In urma ordinului ministerial s'au sistat mai dăunăzi toate procesele de presă pornite de guvernul Fejérváry „Poporul român” însă ne anunță, că cu el a făcut excepție procurorul și a susținut acuza în potriua red. resp. D. Birăntiu. Citat fiind la tribunal acolo is'a spus, că *activitatea d'nei e periculoasă*, deci trebuie să stea de față cu tribunalul. Cu alte cuvinte — la răcoare.

Conflictul româno-grec. Ministrul de externe al României Lahovary a plecat îndată după isbucnirea conflictului la Paris și Viena pentru ca să expozeze dela marile puteri europene amestecarea în acest conflict și rezolvarea lui pe calea dreptății. Amestecarea puterilor în conflict e îndreptățită, de aceea România reprezintă interesele Europei întregi în Macedonia. Asta o recunoaște toată lumea. De aceea presa europeană a dovedit porniri de indignare în potriua Greciei și toate ziarele dela Petersburg până la Roma sunt de acord că Greciei nu i-ar strica acum o lecție aspră din partea puterilor.

Min. Lahovary a și avut o primire foarte pretinească în deosebi la Paris, unde min. Bourgeois i a promis cu toată sinceritatea, că se va întreprinde împreună cu Austro-Ungaria și Rusia pentru de a da României satisfacția cuvenită, iar Greciei o lecție de cinste și bun simț.

La Petersburg fusese min. Lahovary mai înainte și a fost asigurat de simpatie și întreprindere pentru România.

In zilele acestea venind din Paris s'a abătut și pela Viena la min. Goluchowski. Spun unele foi, că și Goluchowski i-ar fi promis sprijinul. Pe de altă parte alte foi spun, că Gol. ar voi să țină o atitudine neutrală și numai atât ar voi să facă să scrie Turcilor, ca să nimicească toate bandele de bandiți, ce le turbură țara.

Judecând starea faptului acestui conflict Austro Ungaria ar avea datoria să pășiască mai energie în potriua Greciei, deoarece ea caută mai mult să facă cuib intereselor sale în Macedonia.

Examenul de maturitate la gimnaziul de stat din Sibiu l-au prestat în anul acesta cu succes bun tinerii români Ascaniu Crișan, Emanuel Ciulei, Eugen Șelariu, Ion Dragomir, Aurel Milea, Alexe Moldovan și Ion Podaș, pe lângă alți 10 maghiari. Patru Români și un maghiar au fost respinși din câte un studiu.

Examen de muzică. Mercuri, în 14/27 Iunie a. c., seara dela orele 7^{1/4} până la 9 și jum. și-a ținut examenul școala de muzică a profesorului de aici Victor de Heldenberg. Prestațiunile elevilor au fost foarte succese și au fost răsplătite cu recunoștință din partea publicului numărös, care a cercetat acest concert cu scop filantropic. Bucuria noastră a fost cu atât mai mare, cu cât între elevele dlui V. de Heldenberg am văzut și două românuțe, talentata violinistă *Ella Ioanovici* și *Anicuța Voileanu*, fiica as. cons. Mateiu Voileanu, care prin silința și priceperea dovedită până acum, promise a deveni o pianistă excelentă.

Alegere de preot. In comuna *Pricaz* a fost ales paroh absolventul de teologie *Nicolau Stîrc*, fiind singurul candidat.

izbăvit din stricăciune. Lumina credinții adevărate străbate blând dar puternic prin ceața neguroasă ce învălue stratul vieții sufletești a omului, rupe zăgăzurile întunerecului și cu o căldură învietoare desmortește și încălzește duhul omului, împintându-l spre ținta doririlor sale, — spre mântuire.

Și acum scos din robia vrămasăului merge cu pași siguri spre libertate. Biblică ajutat și călăuzit în căutarea dreapta Mântuitorului, de la călătoria evangheliei

Până la sfârșitul vremii va da ajutorul, căci doctrina mântuitoare este vecinică, ca și autorul ei, și scris este: „Până ce nu va trece cerul și pământul nici o iotă sau nici o cirtă nu se va perde din lege”. Vor trece popoare, vor cădea tronuri, vor dispărea legi, se vor schimba formele de guvernare, dar credința și legea mântuitoare alui Isus Chr. vecinic va rămâne. Și în continuu va zice sufletelor mensești cu o demnitate divină „Veniți la mine voi toți cei osteniți și însărcinați și eu vă voi odihni pe voi”.

Zaharie Manu.

Arhip. Roșca, român bucovinean stipendist al dietei buc. a studiat câțva timp în Roma picura. De curând a lucrat icoana papii Pius X. care a făcut mare senzație în Roma, deoarece este cel mai artistic și cel mai succes chip al papii.

Premii. Adunarea generală din astan a despărțământului D. S. Martin al Asociației va împărți patru premii, două pentru învățătorii cari au excelat în pomărit și două pentru țărance distins în legumărit. Concurenții de pe teritoriul acestui despărțământ își vor înainta concursul până la 20 Iulie n.

Bustul lui Traian s'a inaugurat Dumineca trecută în T-Severin, în mijlocul unei grădini mici a orașului. Monumentul e lucrat în piatră dela Deva și are înălțimea de 7 metri. Prețul 15 mii lei.

Daruri pentru biserică. Din Cigmeu ni-se scrie, că Aron Lazer a adunat dela mai mulți suma de 24 coroane pentru repararea bisericii, alți buni creștini au dat varul, Petru Săbău a cumpărat o icoană, Iosif Ilieș o candelă, Lazar Toma o măsură, Petru Lazer un rând de haine bisericești în companie cu alți credincioși precum și un policandru. Alt policandru a cumpărat Nicolae Buda, și Saveta Buda a dat o măsură. T tuturor donatorilor numiți și nenumiți, oficiul parohial din Cigmeu le aduce mulțămintă.

Mandat atacat. „Libertatea” aduce știrea, că partidul fostului candidat național Dr. Rozvan a atacat mandatul deputatului ales la Dobra cu mijloace neiertate de lege.

Alegeri nouă s'au făcut în Sărbia Dumineca trecută pentru cabinetul Pașici. Acesta și a câștigat majoritatea. Au fost aleși 84 radicali, 49 nauradicali, 14 naționaliști, 3 progresiști și un socialist.

Papa s'a bolnăvit greu în timpul din urmă. Dr. Laponi, medicul lui spune, că suferă de reumatism. Dr. Browne din Filadelfia l a cercetat pe Papa și a constatat boala de rinichi și calcificarea înceată a sângelui.

Mort pe amvon. Un preot din Innsbruck a fost lovit Duminecă de apoplexie în decursul predicii. A rămas mort pe loc.

Maghiarizarea. Ministrul parcă s'au înțeles să se pună cu trup cu suflet în serviciul acestei utopii. Min. Andrassy a dat poruncă comitatelor să boteze toate localitățile cu numiri maghiare, iar min. de războiu Iekelfalussy a poruncit că de aci înainte toate actele militare ce se adresează autorităților civile au să fie traduse și în ungurește. Se vor face tipărituri în două limbi alăturate.

Romul Boilă, doctor în științele iuridice și politice, anunță că și-a deschis Cancelarie advocațională în Dicioșmărtin (strada principală nr. 57, casa Boila).

Victimele conservei militare au căzut 15 soldați ai reg. 31 din Melun, siliți fiind să mănânce carne stricată. Sunt bolnavi greu.

Oraș fără pâine. Toți brutarii din Slatina (România) s'au pus în grevă, astfel că orașul a rămas fără pâine. Primarul orașului a comandat dela Craiova 5000 mii pâni pe fiecare zi.

Rector al univerzității din Viena a fost ales cu imanimitate prof. Dr. Meyer-Lübke, vestitul filolog și tălcuitor al limbilor romanice.

Surdomuți. In institutul de copii surdomuți din Budapesta se primesc pe anul 1906/7 45 elevi noi. Cei interesați primesc informații gratuit dela direcțiunea institutului (Budapesta Mosonyi n 8).

Din public.†)

Mulțămintă publică.

Aflându-se mai mulți locuitori din comuna noastră Cuculata în America, la întreprinderea harnicului și bunului creștin Ioan Mihăilă, spre a cumpără un clopot mare conform recerintelor de astăzi; am și trimis 4 apeluri, cari s'au împărțit la 4 creștini de ai noștri, colectând:

Ioan Mihăilă: Dela Ioan Aron Morariu și Andreiu Cantor, câte 5 dolari, Ni-

colae Cantor-Rabocșa și Ioan Mihăilă, câte 5 dolari 50 cen., Dumitru Dămian, Arsene Stoie și George Ioan Schiopu câte 2 dol.

Marcu Moldovan: Dela Ioan Lazar Schiopu, Marcu Moldovan, Ioan D. Cantor, câte 5 dolari, George Miron Anghelache 2 dol., Ioan Achim Ghindea 25 c., toți din Cuculata. Ileana Nicolae Roșală, Lușța 1 dolar, Ioan Aldica, Ioan Șolcă, câte 1 dolar, Bucur Broș 50 cen., George Tulbure 30 cen., Ioan Pascu și Iosif Tulbure, câte 25 cen., toți din Ticiușul-săsesc. George Comșa 50 cen., Ioan Dumitru 25 cen., ambii din Ticiușul-rom. Aron Pleșa 50 cen., Zosim Pănuța 25 cen., ambii din Dăișoara. Vasile Andreiu, Ioan Măță, Roman Bucur, Ioan Zos. Rățoiu, Ioan G. Rățoiu, Ioan Vodea, câte 25 cen., Gligoare Mihăilă 20 cenți, toți din Dăișoara. Ioan Bărlea 50 cenți, Nicolae Uliță, Zaharie Babețiu, câte 25 cenți, din Palos. Ioan Cărlan 50 cen., Crihalma, Nicolae Popa 90 cen., George Urdea și George Stancu Popa, câte 50 cenți, Iosif Popa 25 cenți, toți din Comana-inf., Ioan M. Neașcu și Ioan Florea, câte 25 cenți, din Fântână, Moise Zsiga, Beclean 50 cenți. Suma 29 dolari 40 cenți (141 cor. 60 fil.)

Jacob Z. Ghindea: Dela Iacob Z. Ghindea 5 dolari, Andron M. Pănuța 5 dolari 75 cenți, Andreiu Boeriu 2 dolari, toți din Cuculata. Simion Mititelu, Toader Nica, Ioan I. Rățoiu, Benii Pănuța, Vasile Stanciu, Ioan Buboia, Ioan Bucuru și Moise Muntean, câte 50 cenți, Marcu Pănuța, Ioan Oancea, Anton Ghirda, Zaharie Oancea, Vas. Rățoiu și Ioan Măță, Nicolae Oprea, câte 25 cenți, Sim. Ghirda și Moise Nica, câte 20 cenți, toți din Dăișoara. Ioan Șotea, Crihalma 50 cen., Ioan Roșca 50 cen., din Fântână, Samoila Boțoman și George Boțoman, câte 50 cen., George Gașpar 1 dolar, toți din Dopea. Iacob Leancu și Zaharie Sărbu, câte 50 cenți, toți din Matifalac. Moise Maniu, George Ticiușan, George Radu, Nicolae Iacob și Ioan Staabert, câte 25 cenți, toți din Agostoni. George Roșca, din Jimbor 25 cen., Zaharie Andreiu, Moise Andreiu, Nicolae Uliță și Teodosie Uliță câte 25 cen., Nicolae Butică 10 cen., toți din Palos. Ioan Rogozea 1 dolar, Ioan Buta și Achim Colau, câte 25 cen., Nicolae Păcurariu 50 cen., Achim Macaveiu și Ioan Dragoș, câte 25 cenți, toți din Tâmbari. George Ovesea, din Veneția-sup. 50 cen., Ioan Radu și George Martin, câte 25 cen., toți din Sebeșul-săsesc. Silvestru Radu, din Coveș 50 cenți, Vasile Mocanu, din Fiso 25 cen., Dănilă Dăgan, din Belad 25 cenți. Suma 30 dolari = 150 coroane.

Toate 3 colectele dau suma 86 dol. 45 cenți, 421 cor. 60 fileri.

Colecta a IV. Colectanți: Gheorghe Ghindea, ferar și Gheorghe Iacob Schiopu în Terre-Haute; contribuind: Colectanții câte 10 dol., Achim Sarban, Gheorghe Rohan, Ioan I. Pănuța, fiecare câte 5 dol., toți din Cuculata; Ioan Comanicu, Veneția inf. 50 c. Gheorghe Pavel, Vasile Pavel, Ioan Sacel, fiecare câte 25 c. Mihail Rodes, 20 c. Petru Maier, 15 c. toți din Săcelul român, Gheorghe Cordon, din Șona 25 c. Vasile Corcodel, Viseri 25 c. Nicolae Draghiciu 50 c. din Stena, Vasile Albu, Ungra, 25 c. Zaharie și Nicolae Pitica, câte 10 c. Nicolae Pitica, 1 dol. Ispas Bekes 25 Ioan Goga, 40 și Elisie Moldovan 20 c. toți din Daia-săsescă, Dumitru Suciș și Maria 1 dol Stefan Bogolea, 20 Mihail Sultun, 10, Stefan Cioclar, 15, Ion Senta, 25 c. toți din Sighișoara, Ioan Bucur Pulex, Breaza, 1 dol., Ioan Borcoman, Ioan Danciu, câte 10 c. Pavel Danciu toți din Coholu, 25 c. Vasile Coman, 25 Hașfalău, Vasile Mușca, 25 Vaida-Kut, Pavel Busuc 50, Ioan Lupea 10, Pavel Tene 10, Ioan Aron, Pavel Aron, ambii 25 cenți, Nicolae Zopa 10, Gheorghe Andreiu 20, Gheorghe Pinteș, Pavel Pinteș, Gheorghe Drăgoș, câte 20 c. Nicolae Bucur, 15 c., Gheorghe Lăpădat, 20 c., Petru Suson, 25 c., Adam Aron, Lazar Bujoiu, 20 c., Mihail Postu, 10, Pavel Pupăză, 15, Ioan Sutea, 10, Teriak Dănes, 50 toți din Feriház și Ioan Olariu și Simion Muntean, câte 25 c. din Loamnăș, Ioan Orăștian, 25, Ioan Stoie, 10, Coanda Dumitru, 20, Ioan Frățilă, Nicolae Elesin, ambii câte 10 c. Nicolae Crețiu, 5 c. toți din Oena-Sibiului, Nicolae Vulcan, 25 c. Scorieiu, Gheorghe Cismariu, 20 c., Galațiu-Făgăraș, Ilie Dobrea, 25 c., Ana Dobrea, 15 c., Mateiu Maier, toți din Zoltan, Dumitru Suciș, Mesindorf, ambii câte 25 c. Ioan Donasian 5 c., Gheorghe Strodi, 15 și Elisie Enciu, ambii câte 15 c. toți din Teline, Ioan Cernea 10, Beia, Gheorghe Stanciu, Ioan Baciu, Cloșter, Gheorghe Gașpar, toți câte 25 c., Dopea. Ioan Galu, 20 c., Buholtz, Moise Crăciun, 10, Nicolae Cămpian, Nicolae Solomon, ambii câte 25 c., Nicolae Presion, Vasile Blănițeanu, toți din Alămor, Gye Lem, toți câte 10 c. și Ioan Gruse, 25 cenți toți din Hunderf. Suma 53 dol. 20 cenți. — 266 coroane.

Nicolae Villi cu soția sa Maria și Tiu din Brașov, două icoane și o candelă

de metal în preț de 56 cor. George Roșală Diga cu soția Pătrana, o pănzătură în preț de 6 cor., Nicolae M. Ghes și soția Paraschiva, pe lângă multe alte binefaceri anuale pe seama bisericii și școlii noastre, o pănzătură și un rând de vestimente negre pentru serviciul divin în preț de 75 cor., Ioan George Cirică și soția sa Ana n. Mitrofan, mineir! legat pe luna lui Ianuarie în preț de 14 cor. 50 fileri; iar stimatul domn Nicolae Chiornița, pe lângă multe alte binefaceri anuale pentru biserică și școală a mai dăruit mai multe ziare, călindare și alte reviste pe seama bibliotecii bisericești-scolare în preț de 50 cor. și o grădină în mărime de 1 jugăr 109□ în valoare de cel puțin 700—800 cor., tot asemenea fiica sa Sextilia Maroș Gavril, secretar de finanțe în Oradea-mare, o pănzătură pe tripodul evangheliei în preț de 15 cor., însă peste așteptare a făcut vrednica țărancă Maria Strămbu năș. Roșală, care rămânând văduvă cu 2 orfane a luat drumul străinătății, s'a dus în România și din sudoarea sa pe lângă îngrijirea orfanilor sale fiice a donat și pe seama bisericii noastre un potir de argint veritabil cu toate accesoriile, un disc și un epitaf pe pănză toate în preț de 180 cor., iar vrednicul fiu al acestei comune Nicolae Popa și soția, geamantagi în București a donat un etui (cutie) de catifea foarte fin lucrată în preț de 45 cor. pentru păstrarea reperitelor donate de Maria Roșală, Todor Niciu Brânzea, un prapor în preț de 60 cor., toți din comuna Cuculata.

Din însărcinarea comitetului parohial le aducem și pe această cale sincerile noastre mulțăminte, dorindu-le ca Atotputernicul Dumnezeu să le dăruiască spor și noroc ca să mai poată face asemenea fapte, servind de impuls și altora.

Gheorghe Cantor
încăldător.

Gheorghe Sglimbea
paroh.

„Albina”

institut de credit și de economii în Sibiu.

A nouăsprezecea tragere la sorți publică a scrisurilor fonciare de 5%, în florini ale institutului de credit și de economii „Albina” a urmat în 28 Iunie 1906 în prezența domnului notar public regesc Gabriel Zăgoni și a doi membri ai comitetului de supraveghiere al institutului. S'au tras în valoare totală de fl. 94.000 următorii numeri:

à fl. 500: Nr. 55, 67, 76, 84, 125, 134, 140, 157, 204, 206, 213, 216, 230, 240, 247, 310, 315, 334, 369, 382, 391, 399, 417, 429, 430, 461, 494, 496, 509, 511, 514, 578, 579, 581, 614, 626, 660, 663, 713, 715, 718, 735, 751, 760, 763, 791, 807, 815, 816, 823, 826, 841, 857, 883, 890, 916, 938, 975, 994, 1003, 1008, 1009, 1028, 1039, 1052, 1058, 1074, 1079, 1090, 1102, 1116, 1131.

à fl. 1000: Nr. 20, 34, 40, 52, 72, 77, 82, 102, 113, 130, 135, 147, 156, 184, 219, 220, 224, 234, 237, 246, 265, 272, 304, 325, 328, 335, 345, 347, 358, 379, 385, 422, 425, 427, 456, 478, 499, 501, 504, 516, 558, 569, 573, 575, 594, 595, 615, 637, 652, 657, 674, 693, 733, 736, 760, 791, 796, 824.

Cu începere dela 1 Ianuarie 1907 aceste scrisuri fonciare se răscumpără la cassa institutului în Sibiu, la Filiala sa în Brașov, la Wechselstuben-Action-Gesellschaft „Mercur”, și la Wiener Filiale der Zivnostenká banca pro Cechy a Moravu în Viena; la Ungarische Escompte und Wechsel-Bank și la Pester ungarische Commercial-Bank în Budapesta, precum și la Filiale der k. k. priv. oesterr. Credit-Anstalt für Handel und Gewerbe in Triest, în întreaga valoare nominală împreună cu interesele curente; însă se pot rescumpără și mai nainte ori-când prin escomptare, sau se pot schimba cu alte scrisuri fonciare după cursul zilei.

Cu 1 Ianuarie 1907 înceată interesele lor mai departe și cupoanele de interese scadente mai târziu, dacă la prezentarea scrisurilor fonciare lipsesc, se subtrag din suma acestora.

Din scrisurile fonciare eșite la sorți la tragerile de mai înainte nu s'au prezentat încă pentru răscumpărare următoarele:

à fl. 500: Nr. 71, 547, 616 (1904), 752 (1904), 771 (1903), 814, 856, 1076.

à fl. 1000: Nr. 459, 745.
Sibiu, în 28 Iunie 1906.
Direcțiunea.

*) Pentru cele cuprinse în rubrica acésta Redacțiunea nu primește răspunderea.

Nr. 292—1906.

[138] 1—3

Concurs

Pentru ocuparea posturilor învățăto-rești din comunele mai jos însemnate se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

1. **Mesterhaza**, salar 600 coroane din din cassa bisericeii, cuartir în natură și lemne de foc.

2. **Deda**, postul al doilea, salar 600 coroane din repartiție, cuartir în natură și lemne de foc.

3. **Dumbrava**, salar 600 cor. din repartiție, cuartir și lemne de foc.

4. **Săcal**, salar 600 cor. din repartiție, cuartir și lemne de foc.

5. **Idiceș-sat și pădure**, 2 posturi cu salar câte 600 cor. din repartiție, cuartir și lemne de foc.

6. **Hodac**, salar 600 cor. din cassa bisericeii, cuartir, grădina școlii de 1/4 jug. și lemne de foc pe picioare din pădurea școlii.

7. **Urziul-superior**, salar 600 cor. din repartiție, cuartir și lemne de foc.

Cuincuenalele se vor computa numai după serviciu neîntrerupt de 5 ani în respectiva comună.

Suplicele, instruite conform legilor în vigoare, sunt a se așterne oficiului protopresbiterial al Reghinului, în Maros-Kövesd p. u. Déda.

Oficiul protopresbiterial gr. or. Reghin.
Murăș-Cueșd, 14 Iunie 1906.

Galaction Șagău
protopresbiter.

Nr. 373. 273—1906

[136] 1—3

protopresb.

Concurs

Pentru ocuparea posturilor de învățători în comunele mai jos însemnate din protopresbiteratele Sighișoara și Cohalm, se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Telegr. ful Român”.

1. **Sighișoara**, un post învățătoresc cu salar anual de 600 coroane, cuartir gratuit în edificiul școlii și lemne necesare de foc.

2. **Feleag**, prot. Sighișoara, cu salar anual de 600 cor. și anume: 400 coroane dela stat și 200 coroane dela popor. cuartir gratuit în edificiul școlii și doi stângini de lemne pentru foc.

3. **Hetur**, protop. Sighișoara, cu salar anual de 600 cor. prin repartiție dela popor, cuartir gratuit în edificiul școlii și lemne necesare de foc.

4. **Bundorf**, protop. Cohalm, cu salar anual de 600 cor., cuartir gratuit în edificiul școlii și doi stângini de lemne pentru foc.

5. **Valendorf**, prot. Cohalm, cu salar anual de 600 coroane, și anume: 400 cor. în bani, pentru restul de 200 cor. folosirea unui pământ arător, a unei fânate și a grădinei dela școală.

Cuincuenalul prescriș de lege, servind învățătorii la școlile susindicate neîntrerupt timpul normal de 5 ani.

Reflectanții la aceste posturi, cu îndatorirea a prevedea instrucțiunea școlărilor dela 6—12 ani și celor dela 13—15 ani, a instrui în cântărilor liturgice împreună cu tinerimea adultă. a le conduce și a ține în Dumineci și sărbători strană în biserică, să-și aștearnă petițiunile concursuale, instruite conform normelor în vigoare, subsemnatului oficiu protopresbiterial în Sighișoara (Segesvár) până la termenul indicat, cu îndatorirea a se prezenta în vre-o Duminecă sau sărbătoare în biserică spre a-și arăta dexteritatea în cele rituale, preferindu-se cântăreții buni.

Sighișoara—Cohalm, 12 Iunie 1906.

Oficiul protopresbiterial gr. or. Sighișoara și Cohalm, în conțelegere cu comitetele parohiale concernente.

Dimitrie Moldovan
protopresbiter adm.

Nr. 369—1905.

[137] 1—3

Concurs.

Pentru ocuparea postului de capelan pe lângă neputinciosul paroh Lazar Stan din parohia de clasa a III-a Socet cu filiile **Poșana-Rechițelei și Runcu-mare**, protopresbiteratul Hunedoara, pe baza înaltei rezoluțiuni konzistoriale dtto 22 Noemvrie 1905, Nr. 11,313 Bis. se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt jumătate din toate venitele fasonate în coala B, pentru întregirea venitelor preoțești dela stat.

Doritorii de a ocupa acest post își vor așterne cererile concursuale instruite conform normelor în vigoare până la termenul indicat subsemnatului oficiu protopresbiterial, având a se prezenta în fața alegătorilor pentru a cântă, resp. a celebra și a cuvânta.

Oficiul protopresbiterial gr.-or. al tractului Hunedoara, în conțelegere cu comitetul parohial.

Hunedoara, la 8 Iunie 1906.

Avram P. Pecurariu
protopresbiter.

Cea mai fină dintre toate grăsimile e

grăsimea

pentru **mâncări**

„Ceres“

din nuci de cocos proaspete

Georg Schicht, desp. fabricelor de alimente „Ceres“, Aussig.

Sezonul de primăvară și vară 1906.

STOFFE de BRÜNN VERITABILE

Un cupon în lungime de 3·10 m, suficient pentru un costum de domni complet (sacou, nădragi și vestă), costă numai 7, 8, 10 cor. din lână de oaie bună; 12 și 14 cor. din lână mai bună; 16 și 18 cor. din lână fină; 21 cor. din cea mai fină lână de oaie veritabilă.

Cuponul pentru un costum de salon negru cu 20 cor., cum și stoffe pentru pardesii, loden pentru turisti, camgaruni de mătase etc. furnizează cu prețurile fabricii depozitul de fa-
si 20—20 brică de postav

SIEGEL-IMHOF în BRÜNN.

Mustre gratis și franco. — Trimiterea stoffei conform mustrei se garantează. Avantagiile, ce se obțin prin comandarea stoffelor direct dela firma de mai sus, sunt considerabile.

Multe milioane de dame alese folosesc universal rennumita

CREMĂ MARGIT

a lui **Földes**
care e

fără unsoare, nestrăcioasă și care imediat înfrumusețează.

Crema Margit a lui Földes e un mijloc nestrăcios, de efect grabnic și sigur contra pistriurilor, petelor de ficat, carilor de piele, și altor neurătenii ale pielii. — Cele mai alese dame din lume folosesc Crema Margit și sunt încântate de efectul ei neîntrecut și miraculos. — După întrebuintarea unui borean fiecare se poate convinge despre aceasta. A se feri de imitații!

PREȚUL unui borean mic 1 cor., mare 2 cor., Săpunul Margit 70 fl., Pudra Margit 1·20 cor., Apa Margit pentru obraz 1 cor., Pasta de dinți (02) 5—5 Margit 1 cor.

Producător:

Clemens v. FÖLDES

farmacist în ARAD.

Comandă dela 6 cor. se esfeptuesc franco.

În Sibiiu se capătă în farmaciile: Fabritius Guidó, Meltzer Gusztáv, Molnár J. C., Müller Károly, Rummeler Ervin, și Pessel & Schmidt; în drogeria Morscher Károly și parfumeria Meltzer. În Agnita la farm. Wilhelm Fröhlich.

Efect grabnic și sigur.

Scutită prin lege.

Banca de asigurare „TRANSILVANIA“

Sibiiu, str. cispădiei nr. 5, edificiile proprii. — Fondată la 1863.

Primește în condiții favorabile

- asigurări contra focului și esplosiunilor,
- asigurări de viață și de rente viagere,
- asigurări contra furtului prin spargere,
- asigurări de grindină,
- asigurări de accidente și de sticla.

➤ Valori asigurate 105 milioane corone. ➤

••• Despăgubiri prestate 7 milioane corone. •••

Fonduri de rezervă și garanție 2 milioane corone.

Informațiuni de la Direcțiune în Sibiiu și prin agenturile principale din Arad, Bistrița, Brașov și Cluj, cum și prin subagenții din comunele mai mari.

(271) 81—82

Magazin de specialitate!

Mare depozit de **juvaericeale, aurării, argintării, oroloage**

de aur și de argint, pentru domni și dame

toate noutăți.

A. MORAWETZ, juvaer și gravor.

Sibiiu, strada cispădiei nr. 14.

(74) 13—14

Aur și argint vechiu se cumpără ori se primește ca plătire.

NOU!

NOU!

Somatose

fluide.

Mijloc tonic

producător de apetit și întăritor de nervi.

(63 a) 12—23

Premiat cu medalia cea mare la expoziția milenară din Budapesta în 1896

Turnătorie de clopote și fabrică de scaune de fier pentru clopote

ANTONIU NOVOTNY

în Timișoara-Fabrică

se recomandă spre pregătirea clopotelor noi, cum la turnarea de nou a clopotelor stricate, spre facerea de clopote întregi, amănunțit și lungă garanție de mai mult ani, provăzute cu ajustări de fier bătut, constând dintr-o parte spre a le întoarce cu ușurință în orice parte, și dintr-o altă parte, dată ce clopotele sunt bătute de o parte, și dintr-o altă parte astfel mântuite de crepare. Cu deosebire sunt recomandate

Clopotele găurite

o invențiune proprie și premiată în mai multe rânduri. Aceste clopote, cari sunt provăzute în partea superioară — ca violina — cu găuri ca figura S, au ton mai intensiv, mai adânc, mai limpede, mai plăcut și cu vibrare mai voluminoasă de cât clopotele turnate după sistemul vechiu, astfel că un clopot patentat de 327 kg., este egal în ton cu unul de 461 kg turnat după sistemul vechiu. — Mai departe se recomandă pentru facerea de scaune de fier bătut, de sine stătătoare, pentru preadjustarea clopotelor vechi cu ajustare de fier bătut, ca și spre turnarea de toate de metal.

Prețcuranturi ilustrate gratis.

